

Podeljene so nagrade prof. dr. Vratislava Bedjaniča

V prostorih Centra sistemov za avtomatizacijo v Ljubljani so decembra meseca že 17. podelili nagrade prof. dr. Vratislava Bedjaniča, ki sta jih 1968 leta s sklepom ustanovila delavski svet Tovarne električnih aparatov in svet tedenjega Zavoda za avtomatizacijo. Omenjene nagrade se podeljujejo vsako leto v spomin na ustanovitelja in prvega direktorja tovarne, namenjene pa so doktorjem in magistrim elektrotehničnih znanosti ter diplomantom elektrotehničnih fakultet, ki so svoja dela zagovarjali s področja sistemov, naprav in elementov avtomatizacije, zaščite in stikalne tehnike. So edina tovrstna priznanja, ki vključujejo vse elektrotehnične fakultete v Jugoslaviji.

Zakaj smo se odločili, da nagrade poimenujemo po ustanovitelju Tovarne električnih aparatov

Kot je v opisu njegove življenjske poti poudaril prof. dr. Anton Ogorelec, dolgoletni predsednik komisije za izbiro nagrajenih del, dr. Bedjaničini bil samo ustanovitelj tovarne in njen prvi direktor, bil je predvsem vzoren znanstveno-pedagoški delavec na ljubljanski elektrotehnični fakulteti, ki se je udeleževal tudi v industriji. Tako je skupaj s tedanjimi slovenskimi strokovnjaki, pionirji našega elektrogospodarstva, sodeloval pri izgradnji hidroelektrarne Mariborski otok, prvega večjega tovrstnega objekta, ki smo ga gradili po osvoboditvi.

Pri izbiri zaščitne opreme je bilo zelo veliko težav, zlasti pa je bila kritična potreba po signalno pomožnih relejih, ki so potrebni pri zaščiti v večjem številu. Zaradi obsežnejših načrtov izgradnje hidroelektrarn, se je bilo potrebno upreti tem težavam v naprej, zato so strokovnjaki menili, da bi bilo smiselno organizirati lastno proizvodnjo opreme za električne centrale in medtem zlasti proizvodnjo signalno pomožnih relejev. Profesor dr. ing. Bedjanič je pogumno prevzel nalogo in jo izpeljal.

Povezava univerze z industrijo

Bedjaničeva pronicljiva poteza, da poveže univerzo z industrijo, se kot rdeča nit prepleta skozi vsa leta tehnološko — programskega razvoja Avtomatike, so bile uvodne besede direktorja TOZD Razvojni institut, Jožeta Pukla, ki je v imenu delovne organizacije seznanil nagrajence z razvojno programsko usmeritvijo Avtomatike, njenimi poslovnimi rezultati in mestom na mednarodnih trgih.

Cilji srednjeročnega in dolgoročnega razvoja Slovenije zavezujejo iskro in v njenem sestavu tudi našo delovno organizacijo, da z uvajanjem razvojno-tehnološko intenzivne

proizvodnje, značilne po veliki udeležbi dela visoko kvalificiranih kadrov, ustvari proizvodni program, ki bo visoko konkurenčen v svetovnem okolju in izvozno usmerjen. Torej proizvodnje, ki s tehnologijo mikroelektronike in računalništva vedno bolj pridobiva v svoji kompleksnosti in s tem prerašča iz enostavnih naprav v profesionalne podsisteme in sisteme. Del teh naprav, ki smo jih v Avtomatiki vložili v preteklem tekočem letu, je že vidnih iz doseženih rezultatov poslovanja. Tako na primer v izvoznem deležu dosegamo v letošnjem letu cca 35 milijonov \$ izvoza, za naslednje leto pa načrtujemo 23% povečanje oziroma skupen izvoz v višini 42,7% mio \$. Izvažamo na zahtevna evropska tržišča, vedno bolj pa smo prisotni tudi na Dalnjem vzhodu. Uspešni pa smo, ker veliko vlagamo v znanje, ki je gibal razvoja in mu je potrebno dati pravo mesto v delovni organizaciji in v celotni družbi, zato ga moramo tudi pravilno vrednotiti in smotno koristiti. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da razvojno-raziskovalna dejavnost zahteva tudi sorazmerno velika vlaganja v kadre in opremo.

Letošnji nagrajenci

Vključno z letošnjo podelitvijo je bilo izročnih 125 nagrad in priznanj: 21 za doktorske disertacije, 43 za magistrska dela in 61 za diplomska dela. Od tega je bilo nagrajenih 16 del, ki jih je predlagala Elektrotehnična fakulteta iz Beograda, 62 iz Ljubljane, 6 iz Sarajeva, 32 iz Zagreba, 8 Univerza v Mariboru in 1 iz Elektrotehnične fakultete Tuzla.

Nagrade za doktorske disertacije sta dobila: Jadran LENARČIČ: za sintezo kinematike manipulacijskih robotov

Vladimir C. STREZOSKI: za prilog metodima za analizu stacionarnih stanja povezanih elektroenergetskih sistema u uslovima strukturnih poremećaja.

Za magistrska dela:

Ante MARUŠIČ: Analiza algoritma digitalne distante zaštite visokonaponskih vodova.

Oton MIKULIČ: Minitorski program za porazdeljeno procesiranje v mikroročunalniškem omrežju.

Za diplomska dela pa:

Davor ANTONIČ: 16-bitovno mikroročunalno Z M 68k/1.

Mladen BAŠIČ: Zaščita generatora pri prekidu uzbude.

Marjana FEHER: Mjerenja smer: zahtevi i realizacije.

Zorica RADOVANOVIČ: Zaščita sredjenaponskih mreža sa uzemljenom neutralnom tačkom putem malog upora.

Z znanjem v prihodnost

Litostrojeva temeljna organizacija — srednja šola tehniških strok Franca Leskoška-Luke je dobila nove prostore

V Litostroju so odprli nove šolske prostore in posebno učilnico za računalniško krmiljeno obdelavo (CNC). Ti novi prostori so vsekakor velik napredek za nadaljnje usposabljanje mladega kadra. Tako je njihova šola — Srednja šola tehniških strok Franca Leskoška-Luke — ki je TOZD Litostroja, še bolj povezana s svojo organizacijo.

Šola se je razvila iz nekdanje industrijsko kovinarske šole, ki so jo zgradili takoj po vojni, hkrati s prvimi proizvodnimi objekti Litostroja. Za Litostroj je pomenila in pomeni šola osnovni vir kadrov, ki so bistveno pripomogli k razvoju njihove zahtevne proizvodnje. Z znanjem, ki so ga pridobili na tej šoli, so se uveljavili tudi drugod po Sloveniji in Jugoslaviji. Številni pa so postali znani strokovnjaki.

V tem šolskem letu se je vpisalo v vse letnike 1011 učencev, ki se izobražujejo po programih srednjega usmerjenega izobraževanja strojne, metalurške in elektrotehniške usmeritve (elektronika). Skoraj polovica je litostrojskih študentov. Šola ima opremljene delavnice za praktični pouk, njeni delovni enoti sta tudi izobraževalni center (za izobraževanje odraslih) in Dom učencev s 128 ležišči.

Z otvoritvijo prizidka ob tej šoli je danes objekt bogatejši za 14 novih posebnih učilnic. Ker ima dom zdaj večje zmogljivosti, bodo lahko sprejeli več učencev.

Največja pridobitev v novem prizidku je posebna učilnica — delavnica za računalniško in AV opremo. V njej so nameščene 3 namizne stružnice, 3 namizni frezalni stroji, 4 računalniki, 9 TV aparatov, TV snemalna kamera, video recorder, grafskop in 6 opremljenih mest za prednastavljanje orodja. Vse to je povezano v sistemu, ki omogoča najsodobnejše izobraževanje. Omenjene namizne CNC stroje je razvila avstrijska firma EMCO izključno za didaktične namene.

Za ustanovitelja šole delovne organizacije Litostroj je to vsekakor velik zaloga, saj so za nove prostore, velike 2100 kv. m in za vložena učna sredstva morali odšteti kar 400 milijonov dinarjev. Del opreme pa so izdelali sami.

